

JORDI SERRA / BARCELONA PLATÓ FILM COMMISSION

La febre de rodar a Barcelona

Durant l'últim any, un miler de rodatges de diverses tipologies, a càrrec de productores de tot el món, han triat Barcelona com a plató. Gairebé la meitat han demanat els serveis de la Film Commission BCN Plató. Peter Greenaway, Alejandro Amenábar, Pedro Almodóvar i Alan Parker són alguns dels directors que hi han rodat les seves pel·lícules. Aquest estiu, el barri Gòtic de Barcelona i altres espais de Ciutat Vella s'han transformat en els escenaris parisencs de la novel·la 'El perfum', que dirigeix Tom Tykwer i que protagonitza Dustin Hoffman.

Una escena de la pel·lícula *Lobo*, de Miguel Courtois, que es va filmar parcialment a Barcelona.

no era desgavellada i s'adiu perfectament amb les reivindicacions d'algunes conferències episcopals, que desitjarien tenir el poder de designar els seus bisbes.

El rodatge de l'adaptació d'*El perfum*, que es va començar a Munic, és un dels més espectaculars dels últims mesos en espais de Barcelona en el qual col·labora BCN Plató Film Commission (l'oficina municipal que s'encarrega de facilitar la producció audiovisual a la ciutat). La producció té un cost de 50 milions d'euros i en les escenes que requereixen un moviment complex de figurants, més de cinc-cents, hi col·labora la companyia La Fura dels Baus.

El perfum, coneguda també com *La història d'un assassí*, va representar fa vint anys la descoberta del narrador alemany, Patrick Süskind, que després es continuaria coneixent per *La història del senyor Sömmmer*, *El contrabaix* o *El colom*. En el cas d'*El perfum*, a la França del segle XVIII, hi narra la vida del perfumista i assassí de dones joves, Jean-Baptiste Grenouille, un personatge de París que, en una època que les ciutats podien a fens, orins, excrements de rates i fusta podrida, porta el lector -i d'aquí a un temps, l'espectador- als abismes torbadors de l'esperit humà.

Com en el cas d'aquesta pel·lícula, altres llargmetratges, curts, vídeos, reportatges, *telemovies* o documentals han trobat a Barcelona un escenari natural que les productores, tant locals com estrangeres, aprofiten cada vegada més. L'any 2004, segons Júlia Goytisolo, directora de BCN Plató Film Commission, s'han fet a la ciutat prop d'un miler de rodatges de totes les tipologies. Gairebé la meitat els ha gestionat aquest organisme, principal pioner a l'estat espanyol i un dels pocs precedents a tot Europa, ben al contrari del que passa als Estats Units, on aquest tipus d'oficines existeixen distribuïdes territorialment, com aquell qui diu, a cada cantonada.

Durant el 2004, BCN Plató va coordinar el rodatge de 35 llargmetratges, 25 pel·lícules per al cinema i 10 per a la televisió. També va col·laborar en el rodatge de 51 documentals, en el de 100 produccions per a televisió, en 53 curts per a cinema i en 73 curts en ví-

deo, entre altres sol·licituds. Això ha fet que es passés, en tres anys, de les primeres 118 produccions a les 402 produccions que durant el 2004 van demanar els serveis BCN Plató. A més, aquesta opció ha representat també per a les productores un estalvi que l'oficina valora en prop de 820.000 euros, ja que una de les funcions de l'organisme és fer que les productores que roden a Barcelona no hagin d'abonar les taxes per utilització dels espais públics.

Júlia Goytisolo explica a EL TEMPS que només es fa una excepció amb les produccions de publicitat, ja que es considera que aquestes tenen una finalitat directament comercial, tot i que admet que si un dia li proposessin de rodar una pel·lícula com *Parc Juràssic* també caldria tenir en compte el moviment econòmic que hi ha darrere d'aquestes grans produccions cinematogràfiques.

La directora considera que l'augment que s'ha produït en els últims tres anys és pel servei de l'agència Film Commission BCN Plató: "Vetllem per tota la producció, des dels permisos, l'assessorament d'espais, la coordinació de diferents àrees municipals, i el rodatge, i en fem el seguiment fins al final. No donem permisos, els coordinem. I les productores han vist que, davant els nombrosos elements que sovint intervenen en un rodatge, la nostra funció els estalvia molta feina i els garanteix que no tindran conflictes d'última hora."

Els barris de Ciutat Vella i l'Eixample són els que concentren tradicionalment més rodatges. Però a partir de la transformació de la zona Fòrum i el Poble Nou, aquesta àrea també ha estat molt sol·licitada per les productores. Precisament, el que intenta la Film Commission BCN Plató és que la febre de rodar a Barcelona no es converteixi en una molèstia per a la vida quotidiana de cada barri. "Al barri de la Ribera -diu Júlia Goytisolo- s'hi havia arribat a fer un rodatge cada dia, amb tot l'enrenou que això comporta. El que hem fet ha estat limitar-ho a un rodatge per setmana, sense prohibir rodatges, sinó assessorant o suggerint que algunes preses d'imatges també es poden obtenir en altres espais de la ciutat."

Malgrat això, el parc Güell és l'espai més sol·licitat per a rodatges, seguit, és

Al llarg de la història no han estat pocs els freds entre l'Església i el poder polític, ja que el Cèsar ha pretès governar les troncs i viceversa. No és sobrer recordar la querrela de les Investidures, quan el papa Gregori VII (1075) prohibí que els càrrecs eclesiàstics rebessin el nomenament dels laics amb l'oposició de l'emperador germànic Enric IV. Segles més tard, Enric VIII d'Anglaterra protagonitzà el cisma de l'Església al seu regne (1531) pel mateix motiu, mentre a França floria el gal·licanisme, que pretenia dotar de més autonomia l'Església francesa i reduir el papat a referència només espiritual. La pretensió dels revolucionaris xinesos el 1951, doncs,

A l'esquerra, imatge del rodatge, al districte de Sant Martí, de *Vorvik*, de José Antonio Marina, que es va estrenar el 12 d'agost. A la dreta, la filmació, al port, de *Cargo*, primera pel·lícula de ficció de l'expert en documentals Gilvo Gordon. A sota, el rodatge, la setmana passada, de *Las vidas de Colla*, d'Antonio Chavarrias.

TINA BARGUE

clar, de la Sagrada Família i d'espais com el Port Vell, el Mercat de la Boqueria, l'edifici de La Pedrera i el parc de la Ciutadella.

Les productores que han tingut preferència per rodar a Barcelona procedeixen de tot el món. De les 402 sol·licituds de l'últim any, 264 són de Catalunya, 108 de la resta d'Europa, 16 d'Àsia, 9 d'Amèrica i 3 d'Oceania. Quant a productores estrangeres, les angleses són les que tenen més tirada a rodar a Catalunya, amb 31 sol·licituds, però Alemanya, França, Bèlgica i els Països Baixos són els següents.

Els últims tres anys han estat especialment prolífics per als llargmetratges rodats a Barcelona. L'oficina barcelonina ha gestionat la coordinació dels rodatges de diverses pel·lícules, algunes de les quals, a més, han tingut un paper rellevant tant en la cartellera

com en diversos festivals. Hi figuren, entre altres, els rodatges de *Las mareas de Tulse Luper*, de Peter Greenaway; *Sahara*, de Breck Eisner; *Mar adentro*, d'Alejandro Amenábar; *Lobo*, de Miguel Courtois; *Inconscient*, de Joaquim Oristrell; *La mala educació*, de Pedro Almodóvar; *The Machinist*, de Brad Anderson; *Crimen ferpecto*, d'Álex de la Iglesia; *El gran gato*, de Ventura Pons; *The life of David Gale*, d'Alan Parker; *El Embrujo de Shangai*, de Fernando Trueba; *Todo sobre mi madre*, de Pedro Almodóvar; *En construcción*, de José Luís Guerín; *La ciudad de los prodigios*, de Mario Camus, i *Los años bárbaros*, de Fernando Colomo.

Per a Júlia Goytisolo, les Film Commission no han de suplantar la figura tècnica del localitzador: "Si fos així, fariem una competència deslleial i aniríem en contra dels professionals que s'hi dediquen. El que fem és orientar el tècnic de cada productora sobre allò —o l'indret— que és millor per a cada rodatge."

L'allau de rodatges a Barcelona, però, fa plantejar a la directora de l'oficina barcelonina la línia portada en els últims nou anys: "Hem de prendre una decisió i no acceptar tot el que es vulgui fer. Arribarà un moment que hauré d'apostar per un tipus determinat

de produccions. Estaria bé poder fer una política de territori pel que fa a rodatges."

El fet que els municipis no tinguin atribucions en tema de cinema, sinó que aquestes estigui en mans del Govern autònom o estatal, fa que els professionals catalans del sector reclamin a l'agència una ampliació de les seves competències. "No es tracta de fer el paper protector per concedir subvencions, que no ens pertoca —diu Júlia Goytisolo—, sinó que la Film Commission BCN Plató aconseguís tenir més força si s'integrés en una federació de diverses *film commission* que es podrien crear en altres comarques catalanes. La nostra funció és territorial, però des de la BCN Plató només podem actuar dins l'àrea entesa com la 'Gran Barcelona'."

El fet és que, sobre aquesta reivindicació, el Govern de la Generalitat de Catalunya té en projecte la creació d'una Catalunya Film Commission, que estaria adscrita al Departament de Cultura. Júlia Goytisolo creu que aquest nou organisme, en cas que s'acabi creant, tindria un paper essencial. Ho il·lustra clarament amb dos exemples: "Quan hem de gestionar un permís de rodatge amb els responsables de les costes o els de l'aeroport, els passos es compliquen per falta d'atribucions.

Sebastià Alzamora

Dos quan s'aneguen

Frank Miller i l'obscur desig

Frank Miller és un dels autors més importants de la narrativa americana contemporània, amb una obra molt més substantiva que la de noms tan celebrats com els de Bret Easton Ellis, David Foster Wallace, Michael Chabon o Heidi Julavitz. A diferència d'aquests, l'obra de Miller és transgressora i significativa, i aporta nous elements als codis convencionals de la narrativa moderna, a l'igual que ho han fet Neil Gaiman, Alan Moore o Art Spiegelman. Aleshores, es preguntarà el lector amable, per què aquests noms no li sonen de res i en canvi dels altres en té referència i possiblement n'haurà llegit algun llibre? La resposta és senzilla: Ellis, Wallace, Chabon i Julavitz conreen la novel·la, gènere encara prestigiós a pesar de tots els sabotatges intel·lectuals que l'han minat, mentre que Miller i companyia "només" són autors de còmic: carn de botigues fosques atapeïdes de ninots grotescos i revistes de ties en boles, pastura per a friquís sense esperança de reinserció. Algun dia caldrà preguntar-se què ha succeït en una dotzena d'anys perquè el còmic hagi passat de constituir un llenguatge artístic i una indústria cultural emergents a convertir-se en una raresa per a minories insignificants.

Clive Owen i Benicio del Toro en la pel·lícula *Sin City*, de Frank Miller.

Mentrestant, el nom de Frank Miller ha saltat aquest estiu a circuits més amplis gràcies a l'estrena de *Sin City*, pel·lícula basada en una magistral sèrie homònima seva, que el mateix Miller ha codirigit juntament amb Robert Rodríguez. El film resulta visualment atractiu, però està mancat del poder expressiu i la capacitat de persuasió narrativa del còmic en què es basa. Amb tot, el seu visionat ens convida a la felicitat recuperació, o primera lectura, del *Sin City* original, que volem recomanar a tothom contra qualsevol prejudici i aprofitant que l'editorial Norma n'ha reeditat els set volums de què consta. Cadascun d'aquests volums presenta una història autoconclusiva, amb la mítica Ciutat del Pecat com a fil conductor, portant al límit, fins a desbordar-les per complet, les convencions del thriller, el *hardboiled* i la sèrie negra en general. Miller ens presenta un món paranoic, angosant i extremament violent: un món en què els homes són durs i resolutius, i les dones, voluptuoses i temibles. Un món en què als bords i als covards se'ls arrenca els collons d'una estrebada, i en què les espectaculars putes marquen la seva llei contra la de la policia i la de la màfia; un món en què la catarsi i la redempció són contínues. El món dels nostres més obscurs desigs; el món on tots, encara que no gosem confessar-ho, voldríem viure.

Des d'un organisme de Govern, se superarien millor aquests esculls."

De les *film commission* europees, Goytisolo posa com a model les angleses: "Són les que funcionen millor. Potser per això les productores angleses trien majoritàriament Barcelona per rodar. Saben que hi trobaran un decorat natural, un passat històric que té paisatge i una urbs que es deixa maquillar. Però també hi ha una indústria cinematogràfica i uns tècnics qualificats que els fa més econòmic el projecte. Barcelona no és un plató barat, com els països de l'Est, però hi ha la compensació de la infraestructura i el personal especialitzat."

I el cas Woody Allen? La directora de l'oficina BCN Plató no vol parlar de cap confirmació: "És encara un desig, que Woody Allen rodi una pel·lícula a Barcelona. Ja fa temps que ho insinua i crec que finalment es produirà."

De moment, però, Woody Allen només s'ha limitat a utilitzar la paraula Barcelona en un dels diàlegs de la seva última pel·lícula, i qui sap si, per allò que les *film commission* angleses tenen prestigi, i potser també segurament mà esquerra, ha deixat per primera vegada l'illa de Manhattan per rodar a Londres.

Andreu Sotorra